

Ons nummer: O25.002782

## Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Voortgang Fryske Regiovisie Jeugdhulp
Commissie	Boarger en Mienskip
Collegebesluit d.d.	13 januari 2026
Portefeuillehouder	Petra van den Akker
Team	Beleid Sociaal Domein

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

### Collegebesluit

- a. Kennis te nemen van de voortgang Fryske Regiovisie Jeugdhulp
- b. De gemeenteraad actief te informeren over de voortgang Fryske Regiovisie Jeugdhulp

### Toelichting/achtergrond

Via deze Actieve informatie informeert het college de gemeenteraad over de voortgang van de Fryske Regiovisie Jeugdhulp. Het college gaat in op de ontwikkelingen binnen de drie actielijnen van de Fryske Regiovisie Jeugdhulp.

### Inleiding

De Friese gemeenten hebben samen met verschillende partners de Fryske Regiovisie Jeugdhulp vormgegeven. De Fryske Regiovisie Jeugdhulp 'Mei-inoar foar ús bern' is in het eerste kwartaal van 2023 vastgesteld door de Friese gemeenteraden (bijlage 1). Met deze regiovisie zijn de ambities, doelstellingen en uitgangspunten in de jeugdhulp voor de periode 2023-2026 bepaald.

Om te komen tot concrete acties is een Actieprogramma ontwikkeld met de Regiovisie als basis. In dit programma staan de volgende leidende principes centraal:

- jeugdige en gezin centraal;
- goed samenspel;
- hulp is passend en flexibel;
- iedere jeugdige heeft recht op leerontwikkeling;
- de basis op orde;
- partnerschap.

De drie actielijnen uit het programma zijn:

- Samenwerking onderwijs en gemeenten en jeugdhulp
- Participatie en Ervaringsdeskundigheid
- Versterking van de Friese gebiedsteams

Dit alles in een verbinding met het voorliggend veld met als inzet normaliseren en een stevige pedagogische basis.

### Actielijn 1: Samenwerking onderwijs, gemeenten en jeugdhulp

#### *Ervaringsonderzoek Effectief Onderwijs*

In het schooljaar 2025/2026 wordt op drie schoollocaties in Friesland door Effectief Onderwijs een ervaringsonderzoek uitgevoerd. Een van de schoollocaties is VSO Renn4 in Sneek. In dit onderzoek wordt in beeld gebracht op welke manier school, gemeente en jeugdhulp stappen zetten naar inclusiever onderwijs en contextgericht werken. Gemeenten en onderwijsorganisaties willen in de praktijk leren en ervaren wat er nodig is en hoe andere oplossingen (zonder jeugdhulp waar dat kan) aansluiten bij de ondersteuningsvragen van kinderen. Naast het leren op inhoud en proces, brengt het onderzoek in beeld hoeveel doorverwijzingen naar jeugdhulp dit voorkomt, wat het effect is op thuiszitters, welke belemmeringen men in de praktijk tegenkomt (en hoe deze lokaal, regionaal of provinciaal kunnen worden opgelost) en wat de financiële resultaten zijn.

Op basis van het rapport presenteert Effectief Onderwijs in samenwerking met de werkgroep passend onderwijs/zorg voor de jeugd en SDF in het najaar 2026 concept-kaders voor onderwijsbestuurders en wethouders over provinciale, regionale en/of lokale afspraken die nodig zijn om obstakels in de praktijk op te lossen, zoals het gezamenlijk bekostigen van collectief (zorg)aanbod in speciaal onderwijs. Zodat kinderen zich kunnen ontwikkelen dankzij een goede samenwerking op school, zonder daarbij gehinderd te worden door grenzen tussen gemeenten, samenwerkingsverbanden, onderwijs en jeugdhulp.

#### *Overig Verzuim- en thuiszittersprotocol*

De werkgroep passend onderwijs/zorg voor de jeugd heeft het huidige provinciale verzuim- en thuiszittersprotocol kritisch bekeken. De werkgroep wil de nieuwe wet *Terugdringen Schoolverzuim* afwachten voordat zij eventuele aanpassingen aan het huidige protocol en andere plannen rond verzuim en vrijstellingen wil voorstellen. Deze wet treedt naar verwachting medio 2026 in werking.

#### *Privacy convenant onderwijs, gemeenten en jeugdhulp*

Het convenant is in april 2025 vastgesteld door alle bestuurders onderwijs en gemeenten en is nu in heel Friesland in het PO en VO in werking getreden (bijlage 2). In het convenant zijn afspraken tussen onderwijs, gemeenten en jeugdhulp vastgelegd over de uitwisseling van (bijzondere) persoonsgegevens en zorgt voor eenduidigheid in de regio over de privacy afspraken in de onderlinge samenwerking.

#### **Actielijn 2: Participatie en Ervaringsdeskundigheid**

Zorgbelang Fryslân is in 2025 van start gegaan met de Ervaringsdeskundigenpool in Friesland. In deze periode zijn veel gesprekken gevoerd met ervaringsdeskundigen en betrokkenen van de Friese gemeenten. De pool bestaat nu uit ruim 50 ervaringsdeskundigen, met een mix van opgeleide ervaringsdeskundigen en mensen met ervaringskennis. De pool bestaat uit een mix van ervaring in onder andere het mentale domein, armoede, gezinsproblematiek en fysieke beperkingen. De komende maanden zal de pool uitgebreid worden.

Naast het werken aan 'vraag' en 'aanbod', zijn er ook diverse gesprekken gevoerd met NHL/Stenden, Hanze Hogeschool, en partijen die zich richten op ervaringsdeskundigheid en participatie zoals InBegrepen en Involv om te werken aan trainingen, intervisie en een platform voor de pool. Zorgbelang Fryslân zet de komende tijd in op het verhelderen van de mogelijkheden van de inzet van ervaringsdeskundigen bij gemeenten.

#### **Actielijn 3: Versterking van de Friese gebiedsteams**

##### *Regionaal Ondersteuningsplan (ROP)*

De complete Handleiding Regionaal Ondersteuningsplan 2.0 is opgeleverd, zowel digitaal via de website als vijf papieren handleidingen voor alle gebiedsteams. Er is een plan van aanpak geschreven voor een evaluevaluatie om te onderzoeken in hoeverre beoogde doelen zijn behaald. De eindrapportage van deze evaluatie is in oktober 2025 opgeleverd en bevat aanbevelingen voor gemeenten voor de implementatie en adviseert de coördinatie hiervan ook in 2026 bij SDF te beleggen.

##### *Monitor toegang tot jeugdhulp*

Met deze monitor wordt in kaart gebracht hoe de gebiedsteams in Friesland werken, welke vraagstukken ze tegenkomen en welke oplossingen ze zien. Een vraag die nog beantwoord moet worden is of we de monitor willen behouden in Friesland. Met het aflopen van de Regiovisie zijn de middelen in 2026 niet meer beschikbaar. Het voorbereiden, afnemen, uitvoeren en financieren van de Friese monitor kan als reguliere taak bij SDF belegd kunnen worden. Hierover worden gemeenten nog geconsulteerd.

##### *Verklarende analyse*

De trainingen VA zijn via een aanbestedingsprocedure gegund aan jeugdhulp aanbieders Molendrift en Team 050. In het voorjaar van 2025 is begonnen met het trainen van de gebiedsteams. Er is

besloten voor het leereffect om per team/per gemeente te gaan trainen, op die manier maakt het team gelijktijdig de ontwikkeling door en gelijktijdig starten met de borging en implementatie. Inmiddels zijn de gedragswetenschappers getraind in het verklarend analyseren en zijn ook de trainingen voor een aantal gebiedsteams van start gegaan. De eerste trainingen worden positief ontvangen. De opzet van de trainingen is zo georganiseerd dat de gedragswetenschappers als co-trainer het eigen team trainen. Na de trainingen is er een jaar lang ondersteuning geregeld, onder andere via intervisie bijeenkomsten en consultatie.

In Súdwest-Fryslân is de training voor de gebiedsteams nog niet gestart. De Verklarende Analyse is een intensieve en inhoudelijk zware manier van werken. Het vraagt om diepgaande vakinhoudelijke expertise, voldoende tijd en ruimte in de uitvoering en een stevig fundament in de gebiedsteams. Zonder deze basis komt de methodiek onvoldoende tot zijn recht en draagt niet bij aan de beoogde kwaliteitsverbetering. Wij onderschrijven het belang van deze methodiek en zien de meerwaarde ervan voor de kwaliteit van besluitvorming en hulpverlening. Onze focus ligt in 2026 op het vertalen van de Sociale Koers en het nieuwe jeugdbeleid naar de opdracht voor de gebiedsteams en een voorstel voor een passende organisatie en inrichting van de 'stevige lokale teams'.

#### *Scholingsplatform*

Wegens krapte in de formatie is het SDF nog niet gelukt om aan de slag te gaan met een concreet plan rondom het scholingsplatform. Wel is de urgentie groter geworden gezien het stoppen van OP jeugd waarbij refereravonden en trainingen werden aangeboden. In 2026 wordt er een concreet plan voorgelegd. Binnen de begroting van de Regiovisie zijn hiervoor nog financiële middelen beschikbaar.

#### **Vervolg**

Omdat de meeste programmaonderdelen van de Regiovisie nog in volle gang zijn en pas in 2025 en 2026 worden afgerond, volgen de evaluatie en aanbevelingen voor vervolg en borging eind 2025 en 2026. Er is een nieuwe actieve informatie gepland voor 30 april 2026.

#### **Bijlage(n)**

1. De Fryske Regiovisie Jeugdhulp

<https://sudwestfryslan.raadsinformatie.nl/document/12513937/1/Bijlage+-+Meiinoar+foar+%C3%BAs+bern%2C+De+Fryske+Regiovisie+Jeugdhulp+2023-2026>

2. Privacy convenant onderwijs-gemeenten jeugdhulp

<https://www.sdfryslan.nl/wp-content/uploads/2025/06/Privacy-convenant-onderwijs-gemeenten-jeugdhulp.pdf>